

REMISSYTTRANDE

2022-10-04

Dnr 0347/24

Er referens: Ju2024/01121

Remissyttrande över *En ändamålsenlig vapenlagstiftning (SOU 2024:31)*

Brottsförebyggande rådet (Brå) har fått rubricerade betänkande på remiss och tillstyrker förslaget om ett uttryckligt förbud mot innehav av vissa halv-automatiska gevär för jakt (avsnitt 20.7.1). I övrigt lämnar Brå de flesta av utredningens förslag utan erinran men menar enligt nedan att det finns risker förknippade med två av förslagen som särskilt bör beaktas i den fortsatta beredningen.

En utökad jaktvapengarderob

Brå menar att utredningens förslag om en utökad vapengarderob för jakt (avsnitt 7.5.1) sannolikt kommer innebära en ökad risk för att sådana vapen kommer i orätta händer trots att vapeninnehavarna även fortsättningsvis ska uppfylla vissa särskilda krav i fråga om förvaring och transport. Brå delar alltså inte utredningens bedömning att risken att jaktvapen kommer i orätta händer blir oförändrad. Allt annat lika kan en ökning av antalet stöldbegärliga objekt rimligen förväntas leda till ett ökat antal stölder.

Brå delar utredningens uppfattning om att förslaget om en utökad jaktvapengarderob inte borde genomföras om man inte också genomför förslagen om att Polismyndigheten ska kunna neka tillstånd till vapen som medför en oproportionerlig risk för allmän ordning och säkerhet (avsnitt 20.8) samt förslaget om det specifika förbudet mot innehav av vissa halv-automatiskt gevär för jakt (avsnitt 20.7.1).

En ökad flexibilitet avseende var enskilda personers skjutvapen ska förvaras

Brå ser också risker med förslaget om en ökad flexibilitet avseende var enskilda personers skjutvapen ska förvaras (avsnitt 19.5). Brå menar att det blir svårt att göra en vapenförvaring i en sommarstuga eller en jaktstuga som är obebodd under delar av året "lika säker" mot inbrottsstöld som en förvaring i eller i anslutning till vapeninnehavarens stadigvarande bostad. Det skulle innebära att tillstånd att förvara vapen på sådana ställen sällan bör kunna ges. Om förslaget genomförs menar Brå att Polismyndigheten oftare bör genomföra kontroller av att föreskrivna förvaringsregler följs när vapen förvaras på annan plats än när de förvaras i eller i anslutning till den stadigvarande bostaden. Det skulle innebära en ökad kostnad för Polismyndigheten som inte tagits med i utredningens konsekvensbeskrivning.

Brå menar också att även det här förslaget inte borde genomföras om man inte också genomför förslagen om att Polismyndigheten ska kunna neka tillstånd till vapen som medför en oproportionerlig risk för allmän ordning och säkerhet (avsnitt 20.8) samt förslaget om det specifika förbudet mot innehav av vissa halv-automatiskt gevär för jakt (avsnitt 20.7.1).

Den sammantagna effekten av förslagen

Brå saknar underlag för att ifrågasätta utredningens övergripande bedömning att förslagen sammantaget medför att risken för att legala skjutvapen avleds till den illegala vapenmarknaden eller annars används för brott kan förväntas minska. Samtidigt menar Brå att förslagen är så många att det är svårt att bedöma vad den sammantagna effekten blir. Som nämnts ovan ser Brå också särskilda risker med förslagen om en utökad jaktvapengarderob och en ökad flexibilitet avseende var enskilda personers skjutvapen ska förvaras. Därför menar Brå att om förslagen genomförs bör Polismyndigheten följa upp dess effekter genom att systematiskt bevaka utvecklingen av de vapen som förekommer i kriminella sammanhang, framför allt om det sker en ökning av antalet legala vapen eller modifierade startvapen som används för kriminella ändamål.

Detta yttrande avges av generaldirektör Mattias Larsson efter föredragning av enhetschefen David Shannon. Utredaren Henrik Angerbrandt har också deltagit i beredningen.